

Τράπεζα Θεμάτων Αρχαία Γενικής Παιδείας Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18698

ΘΕΜΑ 154^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 441-457**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. Σέ δή, σέ τήν νεύουσαν εἰς πέδον κάραι,
φής, ἢ καταρνή μὴ δεδρακέναι τάδε;
- ΑΝ. Καὶ φημί δρᾶσαι κούκ ἀπαρνούμαι τὸ μῆ.
- ΚΡ. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαντόν ἢ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον 445
σὺ δ' εἶπέ μοι μὴ μήκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἤδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;
- ΑΝ. Ἵδιον τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
- ΚΡ. Καὶ δήτ' ἐτόλμας τοῦσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;
- ΑΝ. Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε, 450
οὐδ' ἢ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὤρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὠμόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἀγραπτα κάσφαλή θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητόν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθές, ἀλλ' αἰεί ποτε
ζῆ ταῦτα, κούδεις οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἵδιον τί δ' οὐκ ἔμελλον; ... οἶδεν ἐξ ὄτου φάνη.

Μονάδες 30**B. 1.**

ΑΝ. Το γνώριζα ἴπως θα μπορούσα να μην το ξέρω; Αφού ήταν πολύ γνωστό (σε όλους).

ΚΡ. Και πάλι τόλμησες να παραβείς αυτούς εδώ τους νόμους;

ΑΝ. Γιατί δεν ήταν καθόλου ο Δίας αυτός που πρόσταξε αυτά σε εμένα, ούτε και η Δίκη που κατοικεί μαζί με τους θεούς του κάτω κόσμου όρισε τέτοιους νόμους μεταξύ των ανθρώπων, ούτε και φανταζόμουν ότι τα δικά σου κηρύγματα έχουν τόσο μεγάλη δύναμη, ώστε να μπορείς, αν και είσαι θνητός, να ξεπεράσεις τους άγραφους και απαρασάλευτους νόμους των θεών. Γιατί αυτοί δεν ισχύουν καθόλου

σήμερα βέβαια και χθες, αλλά αιώνια και κανένας δεν ξέρει από πότε φανερώθηκαν.

2. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο των όρων: *ήθος, λέξη, διάνοια*.

Μονάδες 10

B. 2.

Έθος ⇒ Ο χαρακτήρας του τραγικού ήρωα, ο ψυχικός του κόσμος, οι σκέψεις του και ο τρόπος με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.

Λέξη ⇒ Τα εκφραστικά μέσα, η ποικιλία των εκφραστικών τρόπων, ό, τι σήμερα καλούμε ύφος.

Διάνοια ⇒ Οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. οίδα	α) λέγω
2. δρώ	β) γινώσκω
3. κάρα	γ) ήγομαι
4. φημί	δ) καρδιά
5. οίομαι	ε) κεφαλή
	στ) πράττω
	ζ) άγνοώ

Μονάδες 5

β) *νόμος*: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

Μονάδες 5

B. 3.

α) 1 - β, 2 - στ, 3 - ε, 4 - α, 5 - γ

β) νόμιμος, νομική, νομαδικός, νόμισμα, νέμεση

Επιμέλεια: Κουράκου Γεωργία